

1919 novým odstavcem o změně hranic obcí školních a o stanovení obvodu jednotl. školám a při tom výslovně změny tyto v § 9 vztáhl jak na školy dle tohoto zák., tak i na školy podle starších zák. zřízené.

Za tohoto stavu věci nutno míti za to, že předpis první věty § 3 o přijímání dětí z míst vzdálenějších 4 km do školy obecné nebo občanské nelze omezovati jenom na t. zv. školy menšinové, nýbrž že předpis ten platí též na školy zřízené a spravované podle starších zák. zemských o zřizování škol.

Tento výklad souhlasí též se zřejmou tendencí zák. č. 189/19 a 295/20, která vrcholila v tom, aby nejenom zakládání nových škol (menšinových) přímo bylo usnadněno, ale aby zakládání těchto nových škol a zejména jejich umístování podle § 7 bylo usnadněno tím, že se předsedovi zšr-y poskytne právo k dalekosáhlým opatřením i ve příčině škol zřízených podle starších zák. Mezi tato opatření, která měla usnadniti zakládání nových menšinových škol, náleželo pak zejména i právo zrušovati přebytečné třídy a školy podle § 9, právo měniti hranice obvodů školních, a sem patří též předpis § 3 o tom, že nemůže býti odepřeno přijetí do školy dětem z míst vzdálenějších nad 4 km od budovy školní; neboť jest zřejmo, že právě tímto předpisem dětem navštěvujícím školu některou (obecnou nebo občanskou) měla býti v případě zrušení této jejich školy zajištěna návštěva jiné školy.

Proti tomuto výkladu zákona nelze se právem dovolávati materialii sněmovních, kde ovšem podle stenografického protokolu o 42. schůzi Národního shromáždění z 3. dubna 1919 str. 1106 zpravodaj konstatoval v »souhlase s jednomyslným usnesením školského výboru, že § 11 zák. a vůbec tento zákon (t. j. zák. č. 189/19) týká se pouze menšinových škol národ. nebo národnostních«. Neboť zákon nutno vykládati podle jeho znění popřípadě podle tendence vyplývající ze znění zák. a jeho souvislosti s ostatním zákonodárstvím školským, nelze však z projevu jednotlivého člena zákonodárského sboru vyvozovati, že by zákonu bylo přikládati smysl, jeho znění a tendenci celého zákonodárství školského odporující.

Z těchto úvah nelze shledati, že by nař. výroky žal. úřadu v mezích stížných bodů stížností uplatňovaných odporovaly zákonu, a bylo proto stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

Č. 3529.

Obecní notáři (Slovensko): * Vdova po býv. uherském obvodním notáři přijatém do státní služby jen provisorně pod podmínkou zkoušky ze státního jazyka a zemřevším před definitivním jmenováním nemá nároku na zaopatřovací požitky podle předpisů platných pro čl. zaměstnance.

(Nález ze dne 28. dubna 1924 č. 4058.)

Věc: Vdova Františka J. v J. proti ministerstvu vnitra o vdovskou pensii.

Výrok: Stížnost zamítá se jednak jako nepřipustná, jednak jako bezdůvodná.

Důvody: Usnesením z 8. března 1921 jmenovala vláda republiky čsl. manžela st-lky, bývalého obvodního notáře, do VIII. hodn. třídy I. plat. st. ve stavu obvodních a obecních notářů na Slovensku s platností od 1. srpna 1920 prozatímně s výhradou, že bude definitivně jmenován, prokáže-li do 31. prosince 1921 zkouškou svou znalost státního jazyka. Županem gemermalohontské župy byla lhůta ta prodloužena do října 1922, jmenovaný nesložil však zkoušky té a zemřel dne 12. května 1923, načež jeho vdova žádala dne 15. května 1923 u min. pro správu Slovenska, aby jí byla poskytnuta pense jako vdově po čsl. státním úředníku.

Nař. nyní rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že není s to, aby vyhověl její žádosti za povolení zaopatřovacích požitků podle norem platných pro čsl. státní zaměstnance, jelikož není zde okolností hodných mimořádného zřetele, jež by povolení to odůvodňovaly.

O stížnosti do výroku toho podané uvážil nss takto: — —

Pokud stížnost brojí proti nař. výroku v tom směru, že popřen byl st-čin nárok na vdovskou pensi podle předpisů platných pro čsl. státní zaměstnance, shledal ji nss bezdůvodnou. Podle § 3 zák. č. 211/20 založení služebního poměru býv. obvodního neb obecního notáře jako státního zaměstnance čs. republiky předpokládá, že byl ustanoven státním úředníkem způsobem v zákoně tom naznačeným. Za toto ustanovení nelze však pokládati, byl-li notář, jak v tomto případě se stalo, ustanoven pouze prozatímně pod podmínkou, že do určité doby složí zkoušku ze stát. jazyka, neboť tím byla mu pouze poskytnuta možnost, aby splnil podmínku zák. pro ustanovení to vyžadovanou a odsunuto založení definitivního služebního poměru až na dobu, kdy podmínka bude splněna. Teprve kdyby podmínka ta byla splněna a notář byl jmenován skutečným státním zaměstnancem, byl by ustanoven způsobem v cit. zákoně uvedeným, což se však v daném případě, jak nesporno, nestalo.

Nebyl-li však st-lčin manžel ustanoven státním úředníkem po rozumu cit. zák., pak bylo jeho případný pensijní nárok posuzovati podle platných předpisů uherského práva (§ 7 cit. zák.), nikoli však podle norem platných pro čs. státní úředníky, a nemohou ani pro posouzení zaopatřovacích požitků jeho vdovy býti směrodatnými tyto předpisy, nýbrž platné normy práva uherského.

Když ted žal. úřad, vycházeje z téhož skutkového i právního základu, domnělého nároku st-lky na zaopatřovací požitky podle předpisů pro čs. státní zaměstnance neuznal, nelze v tom spatřovati nezákonnosti st-lkou vytýkané.

Jak z nař. výroku patrně, uvážil žal. úřad přes toto své zásadně zamítavé a, jak dovozeno, zákonu odpovídající stanovisko dále ještě, zda v daném případě nejsou okolnosti, jež by odůvodňily, aby st-lce mimořádným způsobem, tedy cestou milosti dostalo se výhody, o niž žádala, dospěl však i v tomto směru k zápornému závěru. Že přiznání pense zákonem nezaručené státi se může jen cestou milosti, uznává st-lka sama, netvrdíc tedy ve směru tom porušení svého subjektivního práva a nároku před nse-m stíhatelného. . . .